

حکایت اهل سبا

تألیف مولانا جلال الدین محمد بلخی

مثنوی معنوی

دفتر سوم

بر اساس نسخه‌ی رینولد نیکلسون

انتشارات آندیا گستر

تهران - ۱۳۹۲

حکایت اهل سبا تألیف مولانا جلال الدین محمد بلخی

مثنوی معنوی
دفتر سوم

ناشر: انتشارات آندیا گستر

نوبت چاپ: اول ۱۳۹۲

تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه

شابک: ۹-۱۱-۷۳۲۱-۶۰۰-۹۷۸-۹۷۸-۶۰۰-۷۳۲۱-۱۱-۹ ISBN: 978 - 600 - 7321 - 11 - 9

قیمت: ۴۵۰۰ تومان

انتشارات آندیا گستر

تهران: خیابان انقلاب، خیابان دانشگاه، کوچه رسمی، پلاک ۳۰، طبقه همکف

تلفن: ۶۶۴۷ ۹۸۴۳، فکس: ۶۶۴۹ ۲۲۲۷

سرشناسه	مولوی، جلال الدین محمد بن محمد، ۶۰۴ - ۶۷۲ ق
عنوان قراردادی	مثنوی، برگزیده
عنوان و نام پدیدآور	حکایت اهل سبا براساس نسخه ریتولد نیکلسون/تألیف جلال الدین محمد بلخی
مشخصات نشر	تهران: آندیا گستر، ۱۳۹۲
مشخصات ظاهری	۲۵۲ ص.
فروست	مثنوی معنوی: دفتر سوم
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۷۳۲۱-۱۱-۹
وضعیت فهرست نویسی: فیا	
موضوع	شعر فارسی - قرن ۷ ق
شناسه افزوده	نیکلسون، رتولدالین، ۱۸۶۸ - ۱۹۴۵ م، مصحح
رده بندی کنگره	۱۳۹۲: PIR۵۲۹۹/۱۱
رده بندی دیویی	۸۷۱/۳۱
شماره کتابشناسی ملی	۳۳۶۴۸۳۰

فهرست

۱۷	مقدمه
۱۹	بسم الله الرحمن الرحيم
۲۲	قصه‌ی خورندگان پیل بچه از حرص و ترک نصیحت ناصح
۲۳	بقیه‌ی قصه‌ی متعزضان پیل بچگان
۲۵	بازگشتن به حکایت پیل
۲۷	بیان آنکه خطای محبتان بهتر از صواب بیگانگان است
۴۷	امر حق تعالی به موسی علیه السلام که مرا به دشمنی خوان که
۲۸	بیان آنکه الله گفتن نیازمند عین لبتیک گفتن حق است
۳۰	فریفتن روستایی شهری را و به دعوت خواندن به لایه و
۳۲	قصه‌ی اهل سبا و طاغی کردن نعمت ایشان را
۳۳	جمع آمدن اهل اُفت هر صباحی بر در صومعه‌ی عیسی
۳۶	باقی قصه‌ی اهل سبا
۳۸	بقیه‌ی داستان رفتن خواجه به دعوت روستایی سوی دیه
۳۹	دعوت باز بطّان را از آب به صحرا
۴۱	قصه‌ی اهل ضرّوان و حیلّت کردن ایشان تا بی زحمت
۴۲	روان شدن خواجه به سوی دیه

- ۴۲ رفتن خواجه و قومش به سوی ده
- ۴۵ نواختن محنون آن سگ را که مقیم کوی لیلی بود
- ۴۶ رسیدن خواجه و قومش به ده و نادیده و ناشناخته
- ۵۲ افتادن شغال در خُم رنگ و رنگین شدن و دعوی
- ۵۲ چرب کردن مرد لافی لب و سیلت خود را هر بامداد به
- ۵۳ ایمن بودن بلغم باغور که امتحان ها کرد حضرت و از آنها
- ۵۴ دعوی طاووسی کردن آن شغال که در خم صباغ افتاد
- ۵۵ تشبیه فرعون و دعوی الرهیت او بدان شغال که دعوی
- ۵۵ تفسیر «وَلْتَعْرِفْنَهُمْ فِي لَحْنِ الْقَوْلِ»
- ۵۶ قضه‌ی هاروت و ماروت و دلیری ایشان بر امتحان حق تعالی
- ۵۸ قضه‌ی خواب دیدن فرعون آمدن موسی علیه السلام را و تدارک
- ۵۹ به میدان خواندن بنی اسرائیل را برای حیل
- ۵۹ حکایت
- ۶۰ بازگشتن فرعون از میدان به شهر شاد به تفریق بنی اسرائیل از
- ۶۰ جمع آمدن عمران با مادر موسی و حامله شدن مادر موسی
- ۶۱ وصیت کردن عمران جفت را بعد از مجامعت که مرا
- ۶۱ ترسیدن فرعون از آن بانگ
- ۶۱ پیدا شدن ستاره‌ی موسی علیه السلام بر آسمان و غریب منجمان
- ۶۳ خواندن فرعون زنان نوزاد را سوی میدان هم جهت مکر
- ۶۴ به وجود آمدن موسی و آمدن عوانان به خانه‌ی عمران و
- ۶۴ وحی آمدن به مادر موسی که موسی را در آب افکن
- ۶۵ حکایت مارگیر که اژدهای فسرده را مرده پنداشت و در

۶۹	تهدید کردن فرعون موسی علیه السلام را
۷۰	جواب موسی فرعون را در تهدیدی که می‌کردش
۷۰	پاسخ فرعون موسی علیه السلام را
۷۰	جواب موسی علیه السلام فرعون را
۷۰	جواب فرعون موسی را و وحی آمدن موسی علیه السلام را
۷۱	مهلّت دادن موسی علیه السلام فرعون را تا ساحران را جمع کند
۷۴	فرستادن فرعون به مداین در طلب ساحران
۷۴	خواندن آن دو ساحر پدر را از گور و پرسیدن از روان پدر
۷۵	جواب گفتن ساحر مرده با فرزندانش خود
۷۶	تشبیه کردن قرآن مجید را به عصای موسی و وفات
۷۸	جمع آمدن ساحران از مداین پیش فرعون و تشریف‌ها یافتن
۷۹	اختلاف کردن در چه‌گونگی و شکل پیل
۸۳	توفیق میان این دو حدیث که «الرّضا بالکفر کفر»
۸۴	مثل در بیان آنکه حیرت مانع بحث و فکر است
۸۴	حکایت
۸۵	داستان مشغول شدن عاشقی به عشق نامه خواندن و مطالعه
۸۸	حکایت آن شخص که در عهد داوود علیه السلام شب و روز دعا
۸۹	دویدن گاو در خانه‌ی آن دعاکننده به الحاح قال النبی صلی الله علیه و آله و آن
۹۰	عذر گفتن نظم‌کننده و مدد خواستن
۹۱	بیان آنکه علم را دو پَر است و گمان را یک پَر است ناقص
۹۱	مثال رنجور شدن آدمی به وهم تعظیم خلق و رغبت
۹۲	عقول خلق متفاوت است در اصل فطرت و نزد

- در وهم افکندن کودکان استاد را ۹۳
- بیمار شدن فرعون هم به وهم از تعظیم خلقان ۹۳
- رنجور شدن استاد به وهم ۹۳
- در جامه‌ی خواب افتادن استاد و نالیدن او از وهم رنجوری ۹۴
- دوم یار در وهم افکندن کودکان استاد را که او را از قرآن ۹۵
- خلاص یافتن کودکان از مکتب بدین مکر ۹۵
- رفتن مادران کودکان به عبادت استاد ۹۵
- در بیان آنکه تن روح را چون لباسی ست و این دست آستین ۹۶
- حکایت آن درویش که در کوه خلعت کرده بود و بیان ۹۶
- دیدن زرگر عاقبت کار را و سخن بروقی عاقبت گفتن با ۹۷
- بقیه‌ی قصه‌ی آن زاهد کوهی که نذر کرده بود که میوه‌ی ۹۸
- تشبیه‌بند و دام قضا به صورت پنهان به اثر پیدا ۹۸
- مضطرب شدن فقیر نذر کرده به کندن امروز از درخت ۱۰۰
- منهم کردن آن شیخ را با دزدان و بریدن دستش را ۱۰۰
- کرامات شیخ اقطع و زنبیل بافتن او به دو دست ۱۰۱
- سبب جرئت ساحران فرعون بر قطع دست و پا ۱۰۲
- شکایت استر پیش شتر که من بسیار در رو می‌افتم و تو ۱۰۳
- اجتماع اجزای خر عزی‌ر بعد از پوسیدن به اذن الله و در هم ۱۰۴
- جزع ناکردن شیخی بر مرگ فرزندان خود ۱۰۵
- عذر گفتن شیخ بهر ناگریستن بر مرگ فرزندان خود ۱۰۶
- قصه‌ی خواندن شیخ ضریح مصحف را در رو و بینا شدن ۱۰۸
- صبر کرد لقمان چون دید که داوود علی‌ه السلام حلقه‌ها می‌ساخت از ۱۰۸

۱۰۹	بقیه‌ی حکایت نابینا و مصحف
۱۱۰	صفت بعضی اولیا که راضی‌اند به احکام و دعا
۱۱۰	سؤال کردن پهلول آن درویش را
۱۱۲	قصه‌ی دقوقی و کراماتش
۱۱۳	بازگشتن به قصه‌ی دقوقی
۱۱۴	بسر طلب کردن موسی خطر را با کمال نبوت و قربت
۱۱۴	بازگشتن به قصه‌ی دقوقی
۱۱۵	نمودن مثال هفت شمع سوی ساحل
۱۱۵	شدن آن هفت شمع بر مثال یک شمع
۱۱۶	نمودن شمع‌ها در نظر هفت مرد
۱۱۶	باز شدن آن شمع‌ها هفت درخت
۱۱۶	مخنی بودن آن درختان از چشم خلق
۱۱۸	یک درخت شدن آن هفت درخت
۱۱۸	هفت مرد شدن آن هفت درخت
۱۲۰	پیش رفتن دقوقی به امامت
۱۲۲	پیش رفتن دقوقی به امامت آن قوم
۱۲۲	اقتدا کردن قوم از پس دقوقی
۱۲۴	بیان اشارت سلام سوی دست راست در قیامت از هیبت
۱۲۴	شنیدن دقوقی در میان نماز افغان آن کشتی که غرق
۱۲۵	تصویرات مرد حازم
۱۲۶	دعا و شفاعت دقوقی در خلاص کشتی
۱۲۹	انکار کردن آن جماعت بر دعا و شفاعت دقوقی و پریدن

- ۱۳۰ باز شرح کردن حکایت آن طالب روزی حلال بی کسب
- ۱۳۱ رفتن هر دو خصم نزد داوود پیغامبر ۷
- ۱۳۴ شنیدن داوود علیهِ السلام سخن هر دو خصم و سؤال کردن
- ۱۳۴ حکم کردن داوود علیهِ السلام بر گشنده ی گاو
- ۱۳۵ تضرع آن شخص از داورِی داوود علیهِ السلام
- ۱۳۶ در خلوت رفتن داوود تا آنچه حق است پیدا شود
- ۱۳۶ حکم کردن داوود بر صاحب گاو که از سر گاو برخیز
- ۱۳۶ حکم کردن داوود بر صاحب گاو که جمله ی مال خود
- ۱۳۷ عزم کردن داوود علیهِ السلام به خواندن خلق بدان صحرا که راز
- ۱۳۸ گواهی دادن دست و پا و زبان بر سر ظالم هم در دنیا
- ۱۳۹ برون رفتن خلق به سوی آن درخت
- ۱۳۹ قصاص فرمودن داوود علیهِ السلام خونی را بعد از الزام حجت بر او
- ۱۴۰ بیان آنکه نفس آدمی به جای آن خونیست که مدعی گاو
- ۱۴۳ گریختن عیسی علیهِ السلام فراز کوه از احمقان
- ۱۴۵ قصه ی اهل سبا و حماقت ایشان و اثر ناکردن
- ۱۴۶ شرح آن کور دوربین و آن کر تیز شنو و آن برهنه ی
- ۱۴۷ صفت خزمی شهر اهل سبا و ناشکری ایشان
- ۱۴۸ آمدن پیغامبران از حق به نصیحت اهل سبا
- ۱۵۰ معجزه خواستن قوم از پیغامبران
- ۱۵۱ متهم داشتن قوم انبیا را
- ۱۵۱ حکایت خرگوشان که خرگوشی را به رسالت پیش پیل
- ۱۵۲ جواب گفتن انبیا طعن ایشان را و مثل زدن ایشان را

۱۵۳	بیان آنکه هر کس را نرسد مثل آوردن خاصه در کار الهی
۱۵۴	مثل‌ها زدن قوم نوح به استهزا در زمان کشتی ساختن
۱۵۴	حکایت آن دزد که می‌پرسیدندش که چه می‌کنی نیم
۱۵۵	جواب آن مثل که منکران گفتند از رسالت خرگوش
۱۵۶	معنی حزم و مثال مرد حازم
۱۵۷	وخامت کار آن مرغ که ترک حزم کرد از حرص و هوا
۱۵۸	حکایت نذر کردن سگان هر زمستان که این تابستان
۱۵۹	منع کردن منکران انبیا را از نصیحت کردن
۱۶۰	جواب انبیا مر جبریان را
۱۶۰	مکرر کردن کافران حجت‌های جبریان را
۱۶۰	باز جواب انبیا ایشان را
۱۶۲	مکرر کردن قوم اعتراض تزجیه بر انبیا
۱۶۲	باز جواب انبیا
۱۶۳	حکمت آفریدن دوزخ آن جهان و زندان این جهان
۱۶۴	بیان آنکه حق تعالی صورت ملوک را سبب مسخر کردن
۱۶۵	قصه‌ی عشق صوفی بر سفره‌ی تهی
۱۶۶	مخصوص بودن یعقوب علیّه به چشیدن جام حق از روی
۱۶۷	حکایت امیر و غلامش که نماز باره بود و انس عظیم
۱۶۸	نومید شدن انبیا از قبول و پذیرایی منکران قوله
۱۶۹	بیان آنکه ایمان مقلد خوف است و رجا
۱۷۰	بیان آنکه رسول ﷺ فرمود «إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى أَوْلِيَاءُ الْخَفِيَاءِ»
۱۷۰	حکایت مندیل در تنور پر آتش انداختن انس و ناسوختن

- ۱۷۱ قصه‌ی فریاد رسیدن رسول ﷺ کاروان عرب را که از تشنگی
- ۶۷۳ مشک آن غلام از غیب پر آب کردن به معجزه و آن
- ۷۷۳ دیدن خواجه غلام خود را سپید و ناشناختن که اوست و گفتن
- ۱۷۵ بیان آنکه حق تعالی هر چه داد و آفرید از سماوات
- ۱۰۷۶ آمدن آن زن کافر با طفل شیرخواره به نزدیک مصطفی ۹ و
- ۱۳۷ ربودن عقاب موزه‌ی مصطفی ﷺ و بردن بر هوا و نگون
- ۱۳۷ وجه عبرت گرفتن از این حکایت و یقین دانستن که
- ۱۳۸ استدعای آن مرد از موسی زبان بهایم با طیور
- ۱۷۹ وحی آمدن از حق تعالی به موسی که پیام‌ش چیزی
- ۱۸۰ قانع شدن آن طالب به تعلیم زبان مرغ خانگی و سگ و
- ۱۸۰ جواب خروس سگ را
- ۱۸۱ خجل گشتن خروس پیش سگ به سبب دروغ شدن
- ۱۸۲ خبر کردن خروس از مرگ خواجه
- ۱۸۳ دیدن آن شخص به سوی موسی به زنده‌ای چون از خروس
- ۱۸۴ دعا کردن موسی آن شخص را تا به ایمان رود از دنیا
- ۱۸۴ اجابت کردن حق تعالی دعای موسی علیه را
- ۱۸۵ حکایت آن زنی که فرزندش نمی‌زیست بنالید جواب آمد که
- ۱۸۶ درآمدن حمزه رضی الله عنه در جنگ بی زره
- ۱۸۶ جواب حمزه مر خلق را
- ۱۸۹ حيله‌ی دفع مغبون شدن در بیع و شرا
- ۱۹۰ وفات یافتن بلال رضی الله عنه با شادی
- ۱۹۱ حکمت ویران شدن تن به مرگ

- تشبیه دنیا که به ظاهر فراخ است و به معنی تنگ ۱۹۳
- بیان آنکه هر چه غفلت و غم و کاهلی و تاریکی است ۱۹۵
- تشبیه نص با قیاس ۱۹۴
- آداب المستمعین والمُریدین عند فیض الحکمة ۱۹۵
- شناختن هر حیوانی بوی عدو خود را و حذر کردن ۱۹۵
- فرق بیان دانستن چیزی به مثال و تقلید و میان ۱۹۶
- جمع و توفیق میان نفی و اثبات یک چیز از ۱۹۷
- مسأله‌ی فنا و بقای درویش ۱۹۸
- قضه‌ی وکیل صدر جهان که متهم شد و از بخارا گریخت ۱۹۹
- پیدا شدن روح القدس به صورت آدمی بر مریم ۲۰۰
- گفتن روح القدس مریم را که من رسول حقم به تو ۲۰۳
- عزم کردن آن وکیل از عشق که رجوع کند به بخارا لآبالی وار ۲۰۴
- پرسیدن معشوقی از عاشق غریب خود که از شهرها کدام شهر ۲۰۵
- منع کردن دوستان او را از رجوع کردن به بخارا ۲۰۵
- لآبالی گفتن عاشق ناصح و عاذل را از سر عشق ۲۰۶
- رو نهادن آن بنده‌ی عاشق سوی بخارا ۲۰۷
- در آمدن آن عاشق لآبالی در بخارا و تحذیر کردن ۲۰۸
- جواب گفتن عاشق عاذلان و تهدید کنندگان را ۲۰۸
- رسیدن آن عاشق به معشوق خویش چون ۲۱۰
- صفت آن مسجد که عاشق کش بود و آن عاشق ۲۱۰
- مهمان آمدن در آن مسجد ۲۱۱
- صلاحت کردن اهل مسجد آن مهمان عاشق را از شب ۲۱۱

- جواب گفتن عاشق عاذلان را ۲۱۲
- عشق جالینوس بر این حیات دنیا بود که هنر او همین جا ۲۱۳
- دیگر باره ملامت کردن اهل مسجد مهمان را از ۲۱۴
- گفتن شیطان قریش را که به جنگ احمد آید که ۲۱۶
- مکرر کردن عاذلان بند را بر آن مهمان آن مسجد مهمان گش ۲۱۸
- جواب گفتن مهمان ایشان را و مثل آوردن به دفع کردن ۲۱۹
- تمثیل گریختن مؤمن و بی صبری او در بلا به ۲۲۲
- تمثیل صابر شدن مؤمن چون بر شر و خیر بلا واقف شود ۲۲۴
- عذر گفتن کدبانو با نخود و حکمت در حوش ۲۲۴
- باقی قصه‌ی مهمان آن مسجد مهمان گش و ثبات و صدق او ۲۲۵
- ذکر خیال بد اندیشیدن قاصر فهمان ۲۲۵
- تفسیر این خبر مصطفی صلی الله علیه و آله که لِلْقُرْآنِ طَهْرٌ وَ بَقْلٌ ۲۲۶
- بیان آنکه رفتن انبیا و اولیا به کوه‌ها و غارها جهت پنهان ۲۲۷
- تشبیه صورت اولیا و صورت کلام اولیا به صورت ۲۲۷
- تفسیر یا جِبَالُ أَوْبَى مَعَهُ وَ الطَّيْر ۲۲۸
- جواب طعنه زننده در مثنوی از قصور فهم خود ۲۲۸
- مثل زدن در رمیدن کزهی اسب از آب خوردن ۲۲۹
- بقیه‌ی ذکر آن مهمان مسجد مهمان گش ۲۳۰
- تفسیر آیت وَأَخْلَبَ عَلَيْهِمْ بَخِيلُكَ وَ زَخْلُكَ ۲۳۱
- رسیدن بانگ طلسمی نیم شب مهمان مسجد را ۲۳۱
- ملاقات آن عاشق با صدر جهان ۲۳۳
- جذب هر عنصری جنس خود را که در ترکیب ۲۳۵

- منجذب شدن جان نیز به عالم ارواح و تقاضای او و میل او به ۲۳۶
- فسخ عزایم و نقض ها جهت باخبر کردن آدمی را از ۲۳۷
- نظر کردن پیغامبر ﷺ به اسیران و تبسم کردن و ۲۳۸
- تفسیر این آیت که إِنْ تَسْتَفْتِحُوا فَقَدْ جَاءَكُمُ الْفَتْحُ (الآیه)؛ ای ۲۳۹
- سو آنکه بی مراد بازگشتن رسول ﷺ از حدیبیه حق تعالی ۲۴۰
- تفسیر این خبر که مصطفی ﷺ فرمود لَا تَفْضَلُونِي عَلَى ۲۴۰
- آگاه شدن پیغامبر ﷺ از طعن ایشان بر شماتت او ۲۴۱
- بیان آنکه طاغی در عین قاهری متهور است و در ۲۴۳
- جذب معشوق عاشق را مِنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُهُ الْعَاشِقُ وَ ۲۴۵
- داد خواستن پشه از باد به حضرت سلیمان ۲۴۶
- امر کردن سلیمان علیهِ السلام پشه ی مَظْلَم را به احضار ۲۴۷
- نواختن معشوق عاشق بیهوش را قبا به هوش باز آید ۲۴۸
- با خویش آمدن عاشق بیهوش و روی آوردن به ثنا ۲۴۹
- حکایت عاشقی دراز هجرانی و بسیار امتحانی ۲۵۲
- یافتن عاشق معشوق را و بیان آنکه جوینده یابنده ۲۵۳

مقدمه

أَلْحِكْمُ جُنُودَ اللَّهِ يَقْوَىٰ بِهَا أَرْوَاحُ الْمُرِيدِينَ يُنَزِّلُهُ عَلِمَتُهُمْ عَنْ شَايِبَةِ الْجَهْلِ وَعَذْلُهُمْ
عَنْ شَايِبَةِ الظُّلْمِ وَجُودُهُمْ عَنْ شَايِبَةِ الرِّيَا وَحِلْمُهُمْ عَنْ شَايِبَةِ السَّفَرِ وَ يُقَرِّبُ
إِلَيْهِمْ مَا بَعْدَ عَنْهُمْ مِنْ قَهْمِ الْأَجَرَةِ وَيُسِّرُ لَهُمْ مَا عُسِرَ عَلَيْهِمْ مِنَ الطَّاعَةِ وَالِاجْتِهَادِ
وَ هِيَ مِنْ بَيِّنَاتِ الْأَنْبِيَاءِ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ وَ دَلِيلُهُمْ تُخْبِرُ عَنْ أَسْرَارِ اللَّهِ وَ سُلْطَانِهِ
الْمَخْصُوصِ بِالْعَارِفِينَ وَ إِدَارَتِهِ الْفَلَكَ الْوَحْدَانِي الرَّحْمَانِي الدَّرِّيَّ الْحَاكِمَ عَلَى
الْفَلَكَ الدُّخَانِي الْكُرِّيَّ كَمَا أَنَّ الْعَقْلَ حَاكِمًا عَلَى الصُّورَةِ التُّرَابِيَةِ وَ حَوَاشِيَ الظَّاهِرَةِ
وَالْبَاطِنَةِ فَدَوْرَانُ ذَلِكَ الْفَلَكَ الرَّوْحَانِي حَاكِمٌ عَلَى الْفَلَكَ الدُّخَانِي وَالسُّهُبِ
الرَّاهِيزَةِ وَالسُّرُجِ الْمُنِيرَةِ وَالرَّيَّاحِ الْمُثْنِيَةِ وَالْأَرْضِ الْمَذْجِيَةِ وَالْمِيَاءِ الْمُطَرَّدَةِ تَفْعُ
اللَّهُ بِهَا عِبَادَهُ وَ زَادَهُمْ فَهْمًا وَ إِنَّمَا يَفْهَمُ كُلُّ قَارِيٍّ عَلَى قَدْرِ نَهْيَتِهِ وَ يُنْسِكُ النَّاسِكُ
عَلَى قَدْرِ قُوَّةِ اجْتِهَادِهِ وَ يُفْتِي الْمُفْتَى مَبْلَغَ رَأْيِهِ وَ يَتَصَدَّقُ الْمُتَصَدِّقُ بِقَدْرِ ثَدْرَتِهِ وَ
يَجُودُ الْبَاذِلُ بِقَدْرِ مَوْجُودِهِ وَ يَقْتَنِي الْمَجُودُ عَلَيْهِ مَا عَرَفَ مِنْ فَضْلِهِ وَلَكِنْ مُفْتَقِدُ
الْمَاءِ فِي الْمَقَارَةِ لَا يَقْصِرُ بِهِ عَنْ طَلْبِهِ عَرَفَتُهُ مَا فِي الْبِحَارِ وَ يَحْدُ فِي طَلْبِ مَاءٍ
هَذِهِ الْحَيَاةُ قَبْلَ أَنْ يَقْطَعَهُ بِالْمَعَاشِ الْإِسْتِغَالُ عَنْهُ وَ عَوَقَةُ الْعِلَّةِ وَالْحَاجَةُ وَ سَحَوَلُ
الْأَغْرَاضِ بَيْنَهُ وَ بَيْنَ مَا يَتَسَرَّعُ إِلَيْهِ وَ لَنْ يُذَرِكَ الْعِلْمُ مُؤَثَّرَ هَوَىٍّ وَ لَا رَاكِنٌ إِلَى دَعَا
فَهَذَا وَ لَا مُنْصَرِفٌ عَنْ طَلْبِهِ وَ لَا خَائِفٌ عَلَى نَفْسِهِ وَ لَا مُتَمَهِّمٌ لِمَعْيَشَةٍ إِلَّا أَنْ يُعْوِذَ

بِاللَّهِ وَ يُؤْتِرُ دِينَهُ عَلَى دُنْيَاهِ وَ يَأْخُذُ مِنْ كَثْرِ الْحِكْمَةِ الْأَمْوَالِ الْعَظِيمَةِ الَّتِي لَا
 تُكْسَدُ وَ لَا تُورَثُ مِيرَاثُ الْأَمْوَالِ وَالْأَنْوَارِ الْجَلِيلَةِ وَالْجَوَاهِرِ الْكَرِيمَةِ وَالضُّبَاغِ
 الْأَمِينَةِ شَاكِرًا لِنُصْلِهِ مُعْظَمًا لِقَدْرِ مُجَلَّلًا لِحَظَرِهِ وَ يَسْتَعِيدُ بِاللَّهِ مِنْ خَسَاسَةِ
 الْحُطُوظِ وَ مِنْ جَهْلِ يَسْتَكْثِرُ الْقَلِيلَ مِمَّا يَرَى فِي نَفْسِهِ وَ يَسْتَقِيلُ الْكَثِيرَ الْعَظِيمَ
 مِنْ غَيْرِهِ وَ يُعْجِبُ بِنَفْسِهِ بِمَا لَمْ يَأْذَنْ لَهُ الْحَقُّ وَ عَلَى الْعَالَمِ الطَّالِبِ أَنْ يَتَعَلَّمَ مَا لَمْ
 يَعْلَمْ وَ أَنْ يُعْلَمَ مَا قَدْ عَلِمَ وَ يَرْفُقَ بِذَوَى الضَّعْفِ فِي الذَّهْنِ وَ لَا يَعْجَبَ مِنْ بِلَادَةِ
 أَهْلِ الْبِلَادَةِ وَ لَا يَتَنَفَّسَ عَلَى كَلِيلِ الْفَهْمِ كَذَلِكَ كُنْتُمْ مِنْ قَبْلُ فَمَنْ اللَّهُ عَلَيْكُمْ
 سُبْحَانَهُ وَ تَعَالَى عَنْ أَقَاوِيلِ الْمُلْحِدِينَ وَ شِرْكِ الْمُشْرِكِينَ تَنْقِصِ النَّاقِصِينَ وَ
 تَشْبِيهِ الْمَشْبَهِينَ وَ سَوْءِ أَوْهَامِ الْمُتَفَكِّرِينَ وَ كَيْفِيَّاتِ الْمُسْتَوْهَمِينَ وَ لَهُ الْحَمْدُ
 وَالْمَجْدُ عَلَى تَلْفِيْقِ الْكِتَابِ الْمَثْنَوِيِّ الْأَلَمِيِّ الرَّبَّانِيِّ وَ هُوَ الْمُؤَفَّقُ وَالْمُقْضَلُ وَ لَهُ
 الطَّوَلُ وَالْمَنْ لَا سِيَّمَا عَلَى عِبَادِهِ الْعَارِفِينَ عَلَى رَغَمِ حَزْبٍ يُرِيدُونَ أَنْ يُطْفِئُوا نُورَ
 اللَّهِ بِأَفْوَاهِهِمْ وَاللَّهُ مُتِمُّ نُورِهِ وَ لَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ إِنَّا نَخْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ وَ إِنَّا لَهُ
 لَحَافِظُونَ فَمَنْ بَدَّلَهُ بَعْدَ مَا سَمِعَهُ فَأِنَّمَا إِنَّهُ عَلَى الَّذِينَ يُبَدِّلُونَهُ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ
 عَلِيمٌ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ!